

El #wasteinprogress planteja uns Jocs Olímpics sense plàstics d'un sol ús, presenta les llars d'infants ecològiques i enumera iniciatives per combatre el malbaratament alimentari en el seu últim dia d'activitat

El certamen, que ha tingut lloc al Palau de Fires de Girona durant tres dies, posa el punt i final amb ponents d'àmbit internacional procedents del Regne Unit, França, Finlàndia, Irlanda i Bèlgica

El congrés d'enguany ha posat el focus en la prevenció de residus, ha parlat dels envasos i de la seva gestió i també ha fomentat el reciclatge, la reparació i la reutilització

El ponent anglès Antony Buchan, durant l'última jornada de la sisena edició del Waste in Progress (Fotògraf: Fira de Girona)

L'estratègia de París per eliminar els plàstics d'un sol ús a la ciutat durant els Jocs Olímpics i Paralímpics d'aquest estiu, les llars d'infants ecològiques a Brussel·les i diferents iniciatives que es duen a terme a Londres i la localitat francesa de Courbevoie per evitar que es llencin excessives quantitats de menjar han estat alguns dels casos que s'han presentat durant la tercera i última jornada del #wasteinprogress. El **Fòrum de Gestió de Residus Municipals**, que ha tingut lloc durant tres dies al Palau de Fires de Girona,

ha tancat avui la sisena edició i ho ha fet amb testimonis procedents de Finlàndia, Irlanda, Regne Unit, França i Bèlgica. A partir de l'experiència de nombrosos ponents, sobretot d'àmbit internacional, del 16 al 18 d'abril el certamen ha posat en comú iniciatives i polítiques municipals de **prevenció de residus** per avançar de manera efectiva cap a la **descarbonització** total. Els nous reptes en la gestió dels envasos, la reutilització i la preparació per aquesta reutilització, i els plans i estratègies per prevenir els residus i combatre el malbaratament alimentari han estat els eixos vertebradors de les tres jornades. El primer centre comercial que només comercialitza productes reparats, reciclats i reutilitzats a Suècia; una iniciativa pionera i innovadora a Aarhus (Dinamarca) per reutilitzar gots; el nou sistema fiscal implantat el 2022 a Tübingen (Alemanya) sobre els productes que utilitzen envasos d'un sol ús, i l'estratègia de Tallin (Estònia) per reduir l'elevat quantitat de residus als grans esdeveniments públics han estat també alguns dels temes que han compartit l'espai amb una vintena d'expositors. Els Talks & Debate de la tarda han abordat el paper de l'administració en el foment de negoci basats en la prevenció de la pèrdua d'aliments i ha comptat amb la participació de representants de la Fundació Espigoladors, Mercabarna, Pont Alimentari, Banc de Recursos, el restaurant Semproniana i Oreka. L'assistència total després d'aquests tres dies ha estat d'unes **1.400 persones**.

Uns Jocs Olímpics i Paralímpics sense plàstics d'un sol ús?

París es prepara per acollir aquest any els **Jocs Olímpics** i també els **Paralímpics** i la ciutat s'ha proposat estar a l'alçada d'aquest esdeveniment en tots els àmbits. També pel que fa a la sostenibilitat i és per això que treballa, des de fa temps, amb un ambiciós programa per eliminar els plàstics d'un sol ús a la ciutat durant aquest període i establir-ho com una rutina a curt, mitjà i llarg termini. **Justine Laurent** és la directora general de Circulab, l'empresa que s'ha encarregat de planificar una vintena d'accions, entre elles la d'acabar amb aquests plàstics. La voluntat ve de lluny, amb inici al 2015 amb la voluntat de transformar París amb matèria de medi ambient. Quatre anys més tard va començar el programa de transformació olímpica, convertint l'eliminació dels plàstics d'un sol ús en una prioritat, definint un pla d'acció que va començar el 2020 i, dividit en dos parts, es proposa arribar fins al 2030. *"Els Jocs Olímpics i Paralímpics és una de les parts, però no pas l'única perquè volem que això cali entre la població i tingui continuïtat"*, ha dit Laurent, que ha posat al damunt de la taula alguna xifra: la ciutat va reduir 36 tones de pes en plàstic d'un sol ús l'any 2023, el que significa gairebé 2 milions d'unitats d'aquests productes.

Hi ha nombroses iniciatives per dur a terme, com ara promoure el consum d'aigua potable en diversos punts perquè totes les persones que ho desitgin puguin omplir les seves ampolles. També, a l'hora de menjar, els àpats hauran de venir en envasos reutilitzables, mentre que s'intentarà evitar que es reparteixin objectes promocionals distribuïts gratuïtament i que, en cas d'haver-ne, aquests estiguin embolcallats amb materials alternatius. A més a més, el plàstic biodegradable no es considera una alternativa i caldrà evitar-ho. Ha explicat també que a França hi ha una llei nacional que prohibeix molts productes fets de plàstics d'un sol ús, com ara les bombetes o la tapa de les begudes calentes, i en aquest cas cada comerç i establiment està obligat a servir al client amb la tassa que porti i, en aquest cas, el preu de venda serà inferior. *"Treballem*

amb el màxim d'actors implicats per fomentar la comunicació i que això arribi de la millor manera als ciutadans”, ha incidit.

Ha treballat amb prevenció París i precisament d'això, d'avançar-se al que passarà, és un dels fils conductors de la xerrada que ha dut a terme la fina **Kaisa Karjalainen**. És la directora de Mission Zero Academy, que pertany a l'associació sense ànim de lucre Zero Waste Europe, encarregada de fomentar polítiques circulars a nivell europeu a partir d'oferir suport i implicació a les diferents polítiques que es duen a terme arreu. Ha presentat una eina concreta com ho és la calculadora de carboni, que permet avaluar quin és l'impacte que tindrà en el clima qualsevol estratègia de residus zero. Especialment, si aquestes estratègies estan enfocades en la prevenció i la reutilització, al seu parer, un aspecte que encara no està prou treballat com ho estan les accions dirigides al reciclatge. *“Cada vegada hi ha més gent interessada en el canvi climàtic i disposem de més fons per combatre'l. Creiem que és important poder quantificar de quina manera les estratègies en prevenció i reutilització poden tenir en una ciutat, regió o país concret”*. La calculadora ja està disponible per aquells municipis associats al programa, tot i que Karjalainen considera que “s'hauria de fer servir molt més”. S'ha provat al País Basc i també a la ciutat de Barcelona, que disposa de 7 estratègies de residus zero a partir de treballar aspectes com la recollida selectiva, els bolquers reutilitzables o el malbaratament alimentari, entre d'altres. S'ha calculat quin seria l'impacte si totes elles s'apliquen fins al 2026. *“Hem vist que el canvi serà molt positiu i que la reducció de la petjada de carboni serà notable”*, ha dit.

Un ambició pla d'acció a Irlanda i bolquers reutilitzables a Bèlgica

A **Irlanda**, la taxa de reciclatge actualment es troba al voltant del 42% i aquestes xifres no convencen gens ni mica a les autoritats. És per això que el país ha posat en marxa el seu primer Pla Nacional de Gestió de Residus, un ambició full de ruta a seguir des d'aquest mes de gener passat fins al 2030. *“És la primera vegada que tenim un pla únic per a tot el país, a escala nacional, en aquesta matèria”*, ha exposat **Kevin Swift**, coordinador de residus de la regió occidental Connacht – Ulster. El principal repte és que el creixement total dels residus sigui zero, que no n'hi hagi més dels que hi ha ara. I per aconseguir-ho, es considera prioritari incidir en separar bé els residus, reduir el que va a la fracció resta, incrementar el reciclatge i també fomentar la reparació. *“Tot just estem començant, però hi ha molta gent implicada i aquesta és una bona base per mirar cap al futur amb optimisme. Durant aquest 2024 volem estar preparats i organitzats, només així el programa funcionarà”*, ha incidit, abans d'admetre que *“ara mateix no estem separant bé els residus i ens queda molta feina per fer”*. Per aconseguir-ho, es considera fonamental estar al damunt sobretot del sector comercial i dels petits negocis. En aquest sentit, s'ha desenvolupat una guia perquè s'aprengui a separar millor els residus. També a les llars, tot i que en aquest cas el percentatge és *“millor”*.

A **Brussel·les**, una de les accions que duu a terme l'Ajuntament de la ciutat és fomentar les llars d'infants ecològiques a partir de pràctiques diverses com, per exemple, la substitució dels bolquers tradicionals pels **bolquers reutilitzats**, evitant d'aquesta manera una quantitat enorme de residus. A part, es promou l'alimentació biològica i es consumeix aigua de l'aixeta per no fer servir ampolles, reduint fins a 50.000 ampolles cada any a les llars d'infants. Duet a terme amb èxit un projecte pilot, aquest pla s'està estenent per

Brussel·les. **Bénédicte Hubinon**, project manager del programa Eco-Crèche, ha explicat que aquests bolquers són de teixit, un material còmode per al personal de les llars d'infants i que es pot netejar fàcilment. El proveïdor els recull i els entrega als centres cada dos dies després d'una neteja equiparable a la que es duu a terme amb el material hospitalari. "Ens hem topat amb resistències, com passa sempre quan hi ha canvis, però són menors de les esperades. Els pares i mares hi confien més si aquest missatge se'l trasllada des de l'equip del centre, amb qui tenen més confiança i llavors la transició d'uns bolquers als altres és més senzill". Actualment, són 12 de les 40 llars d'infants públiques de Brussel·les que ja treballen d'aquesta manera i, tot i no tenir les competències, també s'està en contacte amb els centres privats per intentar fomentar iniciatives d'aquesta mena.

Estratègies per reduir el malbaratament alimentari

Londres se n'ha adonat que té un veritable problema relacionat amb el malbaratament alimentari. Es llança massa menjar, el que té una incidència directa i majúscula en l'emissió de CO2. El programa **ReLondon** contempla un seguit d'iniciatives per aconseguir un món sense residus a partir de fomentar l'economia circular per contribuir de manera directa en minvar els efectes negatius del canvi climàtic. Es tracta d'una agència de suport a l'ajuntament i als 33 municipis que formen part de la ciutat, comptant amb una població propera a 9 milions de persones. **Antony Buchan** és el seu responsable i ha centrat la seva exposició en les mesures per prevenir aquest malbaratament. *"La producció dels aliments comporten una emissió enorme de gasos contaminants, pel que és inacceptable que un cop els hem produït, s'acabin llençant. Allò que es produeix s'ha de menjar, és així de clar"*, ha dit, i ha acompanyat el seu discurs amb xifres. Un milió de tones de menjar va a la paperera cada any i d'aquesta quantitat, el 67% és del tot aprofitable. El 86% dels aliments que es consumeixen és a les llars i es consideren les famílies com actors clau sobre els qual cal treballar. El programa es planteja accions en moltes línies. Es treballa sobre l'oferta, comptant els productors, supermercats, escoles, hospitals, llars d'infants, museus i restaurants, entre d'altres. També sobre la demanda, la ciutadania, a qui cal conscienciar amb hàbits de consum. El pla està traçat i també estan clars quins són els objectius, com ha enumerat Buchan. *"Hem d'intentar reduir en un 50% el malbaratament alimentari quan arribem a l'any 2030 i també reduir les emissions de CO2 relacionades amb el consum en dues terceres parts"*.

Més petita i amb menys habitants es presenta **Courbevoie**, situada a tocar de París i amb una població propera a les 90.000 persones. El seu tinent d'alcalde, **Arash Derambarsh**, ha exposat els passos que ha seguit els últims anys la ciutat per convertir-se en un model a l'hora de combatre el malbaratament alimentari. Una experiència personal va confluïr, amb el pas del temps, en una llei adoptada l'any 2016 sense precedents a Europa. Derambarsh en va ser el principal promotor. *"Durant la meua etapa d'estudiant gairebé no disposava de diners i tenia problemes per alimentar-me. Cada vespre passejava per la meua residència i veia a la brossa un munt de menjar desaprofitat. Em vaig prometre llavors que algun dia seria polític i que aprovaria una llei en aquesta matèria"*, ha recordat. Amb 200.000 signatures com a aval, s'acabaria legitimant per unanimitat la primera llei del món que obliga a les superfícies comercials de més de 400 m2 a formar part del sistema de redistribució d'aliments i que el càstig per no fer-ho és una multa que pot arribar als 10.000

euros. Des que es va implementar, els resultats són satisfactoris i els últims anys s'han salvat 400.000 àpats. *"L'únic que vull és millorar la vida de les persones perquè no podem llançar el menjar que la gent necessita. Si no apliquem aquesta llei, continuarem malbaratant. Volem que Courbevoie sigui un referent, un model a seguir. I esperem que tots els països de la Unió Europea facin una llei com aquesta i es mantinguin fermes amb les sancions i càstigs per als qui no la compleixin".* Ara, es treballa perquè la superfície mínima d'aquests comerços passi dels 400 m2 actuals als 200 m2.

Sis edicions del Waste in Progress

El #wasteinprogress, que avui ha posat el punt i final a la sisena edició, va néixer el 2017 amb l'objectiu de reunir a Girona empreses i administracions d'arreu de l'Estat per compartir experiències al voltant de la gestió de residus i la voluntat de millorar les ciutats i el futur dels seus habitants a partir de la posada en comú d'experiències sobre una temàtica concreta. Amb el pas dels anys s'ha convertit en un fòrum de referència estatal en matèria de gestió de residus municipals. D'entrada es va posar al damunt de la taula els diferents models d'èxit de les grans ciutats, comptant amb la participació de 410 administracions i 21 empreses especialitzades. Una xifra que va augmentar el 2018, quan el fil conductor va ser la gestió de residus en regions i municipis turístics i grans esdeveniments. La tendència va continuar a l'alça, amb 560 administracions i 24 empreses especialitzades el 2019, en què es va parlar sobre el pagament per generació i tecnologia. Després de dos anys de parèntesi per la pandèmia del coronavirus, el 2022 el congrés va celebrar la seva quarta edició tornant amb força, amb 1.500 visitants, fins a 620 administracions i 25 empreses especialitzades. L'orgànica com a element clau en els nous models de recollida selectiva en va ser el seu tema principal. L'any passat va abordar la implantació de nous models de recollida amb identificació del generador i, com a novetat, es va repartir per primera vegada en tres jornades completes, al matí i a la tarda, amb rècord de visitants: 1.700 persones.

Més informació

Web: www.wasteinprogress.net

Instagram: @wasteinprogress

Twitter: @wasteinprogress

Contactes de premsa

Carles Rosell

carles@comunica.cat

666 060 899

Carme Coll

carme@comunica.cat

616 490 616